

ценообразования. Тогда люди с деньгами привлекались бы для инвестиций в искусство, а банки, приобретая произведения современного искусства и вкладывая средства в их пиар, могли бы зарабатывать, поскольку картины (скульптуры, фарфор и пр.), приобретаемая историю и «обрастая» легендами, дорожали бы в цене.

#### Источники и литература:

1. Некрасова А. Проданные сокровища / А. Некрасова // Коммерсант.ру. – 2011. – № 175.
2. Краснов А. Инвестиции в искусство: сложности украинского арт-рынка : [Электронный ресурс] / А. Краснов // ИнтерКредит. – Режим доступа : <http://intercredit.com.ua>.
3. Святненко А. Красивые инвестиции. Новый для Украины инструмент – арт-банкинг / А. Святненко // Зеркало недели. – 2008. – № 45. – 29 ноября.
4. Простобанк : [Электронный ресурс] : официальный сайт. – Режим доступа : <http://www.prostobank.com.ua>
5. Консалтинговая компания «Алхимия финансов» : [Электронный ресурс] : официальный сайт. – Режим доступа : <http://www.alchemyfinances.ua>
6. Міжнародний арт центр «Меценат» : [Електронний ресурс] : офіційний сайт. – Режим доступу : <http://maecenas.com.ua>

Яковенко А.Т., Карпенко А.М.

УДК 658.14.011.1

### ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

**Постановка проблеми.** В умовах ринкової економіки головною метою діяльності будь-якого приватного підприємства є отримання прибутку. Власники і персонал мають зробити усе необхідне для забезпечення формування прибутку у розмірі, потрібному для подальшого функціонування і розвитку підприємства і забезпечення усіх груп інтересів.

Актуальність даного питання зумовлюється тим, що розробка заходів щодо збільшення прибутку, виявлення межі такого збільшення і можливої потреби в лімітуванні прибутку є дуже важливими для підприємства.

**Аналіз останніх публікацій.** Питання підвищення прибутковості підприємства є об'єктом уваги багатьох вчених. Їх досліджували в своїх роботах Аранчій В.І., Бандурка О.М., Бланк І.А., Іщенко Є., Корінев В.Л., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я., Шуляк П.Н. Дослідження зазначених проблем з різних ракурсів породжує нові питання. Це пов'язано з тим, що підприємство являє собою відкриту динамічну систему, тобто на прибуток впливають зовнішні і внутрішні фактори. Вчені можуть належним чином дослідити внутрішні фактори. Складність і різноманітність останніх приводить деяких вчених до висновку про недоцільність використання прибутку як критерію ефективності господарювання. Але ніхто з зазначених вчених не заперечує того, що необхідність аналізувати прибуток у взаємозв'язку з іншими показниками не зменшує його значення, оскільки викривлення показника прибутку призводить до викривлення загального уявлення про ефективність діяльності фірми.

**Мета і завдання дослідження.** Мета даної статті полягає в запропонованні заходів щодо підвищення прибутковості підприємства (на прикладі ТОВ «Стройдель»). Необхідно вирішити основні завдання:

- провести аналіз прибутковості підприємства;
- розробити заходи з підвищення прибутковості підприємства.

**Результати дослідження.** Відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» [1, с.18], під прибутком слід розуміти суму валових доходів підприємства, яка являє собою сукупність доходів від усіх видів діяльності, зменшену на суму валових витрат і вартість зносу основних засобів і нематеріальних активів. Таке визначення прибутку не відображає економічного змісту цієї категорії. П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» [2, с.34] визначає прибуток як суму, на яку доходи перевищують витрати, пов'язані з ними. Саме це розуміння прибутку дає змогу оцінити за його допомогою ефективність господарювання підприємства. Отже, прибуток - це частина чистого доходу, створеного в процесі виробництва і реалізованого в сфері обігу. Кількісно він являє собою різницю між виручкою від реалізації (після сплати ПДВ, акцизу, бюджетних і не бюджетних зборів) і повною собівартістю реалізованої продукції. Виходить, чим більше підприємство реалізує рентабельної продукції, тим більше отримує прибутку, і, отже, тим краще його фінансовий стан. В даному випадку прибуток представлена прибутком від продажу продукції. Аналіз прибутку підприємства включає аналіз складу і динаміки прибутку та аналіз рівня впливу факторів на її розмір. Прибуток від реалізації продукції залежить від: виручки від реалізації; суми витрат на виробництво, які в свою чергу визначаються факторами: обсяг виробництва; структура продукції; собівартість виробництва; рівень середньої ціни продукції.

Виручка від реалізації продукції може надавати як негативне, так і позитивний вплив на суму прибутку. Це пов'язано з тим, що вона залежить від обсягу виробництва і рівня прибутковості продукції (частки витрат на виробництво в отриманих результатах). Якщо збільшується випуск продукції, по якій високий рівень прибутку, то загальна сума прибутку зростає. Якщо збільшити рівень випуску продукції з низькою прибутковістю, то загальна сума прибутку знизиться. Розглянемо формування фінансових результатів ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» за даними форми № 2 «Звіт про фінансові результати».

Таблиця 1. Аналіз фінансових результатів ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» за 2010-2011рр.

Показник	2010	2011	Абсолютне відхилення	Темп приросту, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	105993	106039	46,3	0,044
Собівартість реалізованої продукції	87086	88326	1240	1,424
Валовий прибуток (збиток) від реалізації	18907	17713	-1194	-6,315
Інші операційні доходи	55140	48538	-6602	-11,973
Адміністративні затрати	5228	6112	884	16,909
Витрати на збут	2642	2839	197	7,456
Інші операційні доходи	56215	49329	-6886	-12,249
Прибуток (убыток) від операційної діяльності	9962	7971	-1991	-19,986
Фінансові доходи	6	4	-2	-33,333
Інші доходи	498	1231		
Фінансові витрати	75	214	139	185,333
Інші витрати	78	374		
Прибуток від звичайної діяльності до опадаткування	10313	8618	-1695	-16,436
Податок на прибуток	2587	1632	-955	-36,915
Прибуток від звичайної діяльності	7726	6986	-740	-9,578
Чистий прибуток(збиток)	7726	6986	-740	-9,578

У результаті аналізу господарської та фінансової діяльності ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» були виявлені негативні тенденції, що спостерігаються на підприємстві. Загалом слід зазначити, що у 2011 році в порівнянні з 2010 роком виробнича собівартість ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» збільшилася на 303 тис. грн. при збільшенні чистої виручки від реалізації на 46,3 тис. грн, тобто на підприємстві витрати збільшуються швидше, ніж чистий дохід, що є негативною тенденцією. При цьому у 2011 році скоротилися матеріальні витрати на 3715 тис.грн або на 5,53% та інші витрати - на 350 тис.грн. або 8,22%. Збільшення витрат на оплату праці та відрахувань до соціальних фондів у 2011 році на 16,87% і 13,46% відповідно обумовлено збільшенням кількості працівників на підприємстві та змінами в розмірі заробітної плати.

У структурі виробничої собівартості ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» переважають матеріальні витрати - 62,91% у 2011 році, частка яких скоротилася в порівнянні з 2010 роком на 3,88%. Також за аналізований період в структурі виробничої собівартості збільшилася частка витрат на оплату праці з 19,19 до 22,35%, або на 3,17%, відрахувань до соціальних фондів - на 0,93% та амортизації - на 0,14%. Незначно зменшилася частка інших витрат - на 0,36%.

**Висновки і пропозиції.** Для забезпечення зростання прибутку потрібно відшукати невикористані можливості його збільшення, тобто резерви зростання. Визначення резервів зростання прибутку базується на науково обґрунтованій методиці розробки заходів щодо їх мобілізації.

Збільшення прибутку ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» можливе за рахунок:

- збільшення обсягу випуску продукції (робіт, послуг);
- зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції.

Оскільки ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» охоплює практично всі види діяльності з надання будівельних робіт, необхідно освоювати суміжні ринки. Перспективним видається освоєння «суміжних» галузей, наприклад продажів дорожньо-будівельної техніки; враховуючи відсутність на розглянутих сегментах ринку підприємств, які займаються діяльністю подібного роду (всі закупівлі спецтехніки будівельні організації здійснюють у ростовських фірм). При цьому підприємство ТОВ «СТРОЙДЕЛЬ» зможе продавати дорожньо-будівельну техніку за конкурентоспроможними цінами, за рахунок довгострокових, партнерських відносин зі своїми постачальниками, які надають їм хороші знижки на закуповується обладнання.

Однією з істотних проблем будівельної галузі є великі витрати будівельних підприємств на купівлю будівельних матеріалів. Для вирішення даної проблеми пропонуємо впровадити на підприємстві інноваційні технології, які спрямовані на зменшення витрат.

Однією з таких технологій є прогресивна технологія системи міжповерхового перекриття Теріва, яка більше 20 років використовується в країнах Центральної та Східної Європи. Близько 4-х років тому вона з'явилася на українському ринку. Технологія заснована на принципі збірно-монолітної конструкції, а саме: залізобетонних балках, пустотілих блоках і монолітному бетони, що заливається на будівництві.

#### Джерела та література:

1. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. – Х. : Курсор, 2007. – 282 с.
2. Аранчій В. І. Фінанси підприємств : навч. посіб. / В. І. Аранчій. – К. : Професіонал, 2007. – 304 с.
3. Фінансова діяльність підприємства : підруч. / О. М. Бандурка, М. Я. Коробов, П. І. Орлов, К. Я. Петрова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2006. – 384 с.
4. Бланк І. А. Управление прибылью / И. А. Бланк. – К. : Ника-центр, 1998. – 544 с.
5. Ищенко Е. Прибыль как критерий эффективности функционирования предприятия / Е. Ищенко // Економіст. – 2006. – № 8. – С. 90-92.
6. Корінев В. Л. Обґрунтування прибутку підприємства з урахуванням рівня ціни на продукцію / В. Л. Корінев // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 3 (45). – С. 97-103.
7. Шуляк П. Н. Ценообразование : учеб.-практ. пособие / П. Н. Шуляк. – 6-е изд., перераб. и доп. – М. : Дашков и Ко, 2006. – 192 с.